Sri K. HANUMANTHAIYA.—Industrial development will no doubt receive priority consideration, but those irrigation works which have already been commenced ought to be completed.

Sri V. M. MASCARENHAS.—I am referring to new schemes.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Those irrigation works which have already been commenced, ought to be completed and such of those new schemes as are absolutely necessary for the area will be taken up, not on such a big scale as we took up in the First Five-Year Plan in order to meet the deficit in foodstuffs in India.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ತಾವೀಗ ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ತಾವೀಗ ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊಬಲಗು ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿಯಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—100ಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಇದು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ತಾವೀಗ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನೇ ಈ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಹೌದು ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ ಇತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ಚಿಕ್ಕಹೊಳೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ತಾವು ಕೇಳುವುದು ಈಗ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಬೇಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

Second Five-Year Plan.

Q.—667. **Sri S. GOPALA GOWDA** (Sagar—Hosanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the Second Five-Year Plan is ready;

(*b*) if not, the stage at which it is;

(*c*) whether they have suggested to the Central Government in the matter of including Honnemaradu Project and a Scheme for the improvement of Malnad in the Second Five-Year Plan?

A.—**Sri K. HANUMANTHAIYA** (Chief Minister).—

(*a*) Not yet.

(*b*) Proposals from the Heads of Development Departments are awaited.

(*c*) (i) Yes.

(ii) The incomplete programme of the First Five-Year Plan will be carried over to the Second Five-Year Plan.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೊಖ್ತೇಸರರುಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅವರು ಸ್ಥಳದ ಅಗತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಅವರೇನು ಅವರೇ ಸ್ವತಃ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಮೂಲಕ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ? ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಆವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಈ ಎರಡು ದಾರಿಗಳಿಂದಲೂ ಅವರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ತಾವು ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಇದರ ಒಂದು ಟಾರ್ಗೆಟ್ಟನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಯೂನಿಟ್ಟಾಗಿಟ್ಟುಕ್ಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ದಾದರೂ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನಕೊಡುವುದು, ಹೊಸ ಮಾದರಿಯ ಕಾಟೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇನಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಇದಕ್ಕೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಭರವಸೆ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ತಾವೀಗ ಆ ಹೊನ್ನೆಮರಡು ಮತ್ತು ಷಿಂಷಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೈ ಬಿಡಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಹಾಗೇನೂ ಕೈಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯೇ—ಅಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನೇ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದ್ದಿತು. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಈಗ ಆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಮೇರೆ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯ ಮೂರು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಬೇರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಹ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೋ ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇಲಾಖಾ ಮೊಖ್ತೇಸರರುಗಳಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸೋಣವಾಗಿದೆ. ಇಲಾಖೆಯ ಮೊಖ್ತೇಸರರಿಗೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳದ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರುಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರೊಡನೆ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ಅವರು ತಮಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಕರೆಸಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಅವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೇನೇನು ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಅಮಲ್ದಾರರ ಮೂಲಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಇತರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು, ಅನಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲಮಾಡಬಹುದಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾಲೋಚನಾ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಅನಂತರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಐದಾರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಇದು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಬೇಕು. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಹಾಗೂ ಮಾಡಬಹುದು.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Sir, will the Government call for proposals from City Municipalities and Corporations ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Municipalities are well in advance of the Second Five Year Plan.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Is it the opinion of the Government that the Municipalities are not in need of the Second Five-Year Plan ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—It is not.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Just the Hon'ble Chief Minister has been pleased to say that the Municipalities have developed to such an extent that they need no help from the Government or some such thing. . . .

Sri K. HANUMANTHAIYA.—My Hon'ble friend has thoroughly misunderstood. They are ready with their plans much in advance of the scheduled time.

Mr. SPEAKER.—They are ready with the plans,

Sri B. NARAYANASWAMY.—So the Government is having those plans. Is it not ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes. Many of their plans are with us.

Sri K. S. VASAN.—Have concrete proposals been placed before this Government by the Kolar Deputy Commissioner ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—He will have sent proposals. The proposals are not yet finalised.

Road from Nittoor to Hosakere.

Q.—472. **Sri B. C. NANJUNDIAH** (Kora).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the Department which formed the road from Nittoor village of Nittoor hobli, Gubbi taluk, to Hosakere village of Hagalvadi hobli, and when it was formed ;

(*b*) the department under the supervision of which this road is at present ;

(*c*) whether the acquisition proceedings in this connection have been completed and the amount of the award that has been given to the landlords ;

(*d*) the amount of the award ;

(*e*) how and from whom this amount was collected ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Public Works Department (Between the years 1945-47).

(*b*) The District Board, Tumkur.

(*c*) The acquisition proceedings are completed except for the passing of award.

(*d*) Does not arise in view of the reply to clause (*c*).

(*e*) The award amount has been ordered to be made available out of Village Panchayet Funds.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—(ಎ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಿದರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಯಾರಿಂದ ಈ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?